

XITSONGA RIRIMI RA LE KAYA GIREDI 2

Nkunguhato wa Dyondzo wa Rixaka lowu Pfuxetiweke 2021

SWILETELO SWA MATIRHISELO YA KHARIKHULAMU LEYI TLHAVIKETIWEKE YA TINDZIMI EKA XIYIMO XA MASUNGULO:

Xiya leswi landzelaka:

1. Kharikhulamu yi tlhaviketiwile ku kongomisa minongoti xidzi na vuswikoti.
2. Hinkwabyo vuswikoti byi andlariwile eka nkarhi lowu nyikiweke. Vuswikoti na vutivi swi vuyeleriwile ku ya hi mavhiki leswaku ku nga vi na mudyondzi na un'we loyi a nga kumiki mpfuno loko a nga ti exikolweni masiku hinkwawo.
3. Vundzeni byi hangalasiwile hi mavhiki.
4. Eka Giredi 2 na 3 mavhiki manharhu layo sungula ya vakeriwile etlhelo leswaku va ta kota ku khoma na ku hlanganisa vundzeni bya tidyondzo ta giredi leyi hundzeke. Loko xikolo xi vona leswi swi nga ri na nkoka, va fanele ku landzelela XIPHOKHAMA ku suka eka vundzeni bya tidyondzo ta Kotara 1.
5. Swa fanela leswaku ku va na nkatsakanyo lowu tiyeke exikarhi ka tidyondzo hinkwato.
6. Tinhlokomhaka hinkwato eka Ririmi byi katsakanyiwile, na Migingiriko ya Siku na siku a yi vakeriwanga nkarhi lowu kongomisiweke kambe yi tirhisiwa eka siku hinkwaro.
7. Ku hlaya ku fanele ku landzelela leswi landzelaka: **Nkarhi wa Ku hlaya na Ku tsala lowu kongomisiweke (XIPHOKHAMA)**. Switsundzuxo leswi swi katsiwile tanihi leswi swi tikombaka ku ri na ku hambana loku tsongo ka leswaku swi hlamusela yini hi nkarhi lowu Kongomisiweke wa Ku hlaya na Ku tsala eka XIPHOKHAMA.
 - **Nkarhi lowu kongomisiweke wa Ku hlaya na Ku tsala** i nkarhi lowu katsakanyiweke lowu tiyisisiweke (kwalomu ka awara yin'we) laha Ku hlaya swin'we na Ku tsala swin'we swi humelelaka eka 15 wa timinete leto sungula. Endzhaku, kumbe na swona swi hlanganisiwile eka vuswikoti lebyi dyondziweke eka maendlelo ya Ku hlaya swin'we/ Ku tsala swin'we, ntirho wa rito na xivulwa wa endliwa (xik. mimpfumawulo). Leswi swi teka kwalomu ka khume wa timinete.
 - Endzhaku ka sweswo, Ku hlaya hi Ntlawa Lowu Leteriweke ka endliwa, na vadyondzi va vekiwe hi mintlawa ya vuswikoti byo hlaya.
 - Vuswikoti xidzi na vutivi byo suka eka tindhawu tin'wana to hambana ku seketela leswi naswona a swi ti yimeli hi swoxe.
8. Masiku hinkwawo loko ku endliwa ntirho wa ntlawa, mpfhuka lowu faneleke wu fanela ku landzeleriwa.
9. Vadyondzisi va fanela ku tshama va vulavurisana na vadyondzisi va mintlawa (tigiredi) leti hundzeke (loko swi koteka) leswaku ku nga vi na mavangwa lama tumbuluxiweke exikarhi ka ku cincana ka tigiredi.

SWILETELO SWA MAKAMBELELO: MAKAMBELELO YA KU ANDLALELA

- Swi fanele ku endliwa eka mavhiki ya 2 na 3 yo tlhelela exikolweni. Pfumelela vadyondzi ku tshamiseka etitlilasini ta vona letintshwa ku nga si sungula makambeleso man'wana na man'wana.
- Migingiriko yo Andlalela a yi fanelanga ku tiyimela hi yoxe kambe yi fanele ku katsiwa na maendlelo yo dyondzisa no dyondza.
- Swi fanela ku endliwa hi nkamafundza hi xitalo hi ku xiyisisa na hi swa nomo.
- Migingiriko ya makambeleso yi ta kongomisa eka nongoti wa giredi ya le ndzhaku.
- Xikongomelo xa migingiriko yi ta hlamusela levhele ya vadyondzi ku letela maendlelo ya ku dyondzisa na ku dyondza ku yisa emahlweni.
- Mudyondzisi a nga hlanganisa vuswikoti bya makambeleso laha swi kotekaka.
- Vuswikoti hinkwabyo byi katsiwile swi nga khataleki leswaku byi dyondzisiwile hi 2020. Vadyondzisi va nga tirhisa mavonelo ya vona loko va nga lavi ku kambela vuswikoti hinkwabyo.

MAKAMBELELO YA LE XIKOLWENI

- Makambeleso ya humelela nkarhi na nkarhi eka Xiyimo xa Masungulo.
- Makambeleso ya nga humelela ntsena eka minongoti leyi dyondzisiweke.
- Abridged Section 4 yi fanele ku tirhisiwa eka makambeleso hinkwawo.

2021 Nkunguhato wo Dyondzisa wa Lembe na Lembe –Kotara 1: DYONDZO: XITSONGA RIRMI RA LE KAYA Giredi 2

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA	<p align="center">KU YINGISELA NA KU VULAVULA</p> <p align="center">Nkarhi wa mpimohansi: 45 wa timinete (3 x 15 wa timinete)</p> <p align="center">Nkarhi wa mpimohenhla: Awara yi1 hi vhiki (4 x 15 wa timinete)</p>						
Kotara 1 45 wa masiku	Vhiki 1 (Masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (Masiku ma3)
<p>Minongoti Xidzi, Vutshila na Minkoka</p>	<ul style="list-style-type: none"> U ntlawahata mahungu xikombiso, hi ku tirhisa swifaniso swo famba hi xin'we xin'we U hlamula swivutiso swo pfuleka na swo pfaleka U vulavula hi mintokoto ya yena tanihi hi ku rungula mahungu 	<ul style="list-style-type: none"> U hlamula swivutiso swo pfuleka na swo pfaleka U vulavula hi mintokoto ya yena tanihi hi ku rungula mahungu U yingisela swileriso na ku hlamula hi mfanelo Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U vulavula hi mintokoto ya yena tanihi hi ku rungula mahungu U yingisela switori na ku kombisa leswi a titwisaka xiswona hi mahungu ya xona U siyerisana na van'wana loko ku vulavuriwa U vuyelela ndzandzelelano wa timhaka leti nga eka xitori hi ndlela leyinene Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U yingisela handle ka ku kavanyeta, a karhi a komba xichavo eka xivulavuri U vulavula hi mintokoto ya yena n'wini, xikombiso ku rungula mahungu U ringanyeta swintshunxo eka xiphiko ngopfungopfu eka dyondzo ya Matematiki U yingisela xitori hi vutiphini a tlhela a hlamula swivutiso swo kongomisiwa eka xitori lexi a xi yingiseke U yingisela swileriso leswi nga na swiphemu swa kwalomu ka swimbirhi a tlhela a hlamula hi mfanelo 	<ul style="list-style-type: none"> U yingisela handle ka ku kavanyeta, a karhi a komba xichavo eka xivulavuri U vulavula hi mintokoto ya yena n'wini, xikombiso ku rungula mahungu U ringanyeta swintshunxo eka xiphiko ngopfungopfu eka dyondzo ya Matematiki U yingisela xitori hi vutiphini a tlhela a hlamula swivutiso swo kongomisiwa eka xitori lexi a xi yingiseke U teka xiave eka minkanerisano, a vutisa no hlamula swivutiso a karhi a nyika mavonelo hi hungu leri ku vulavuriwaka hi rona. 	<ul style="list-style-type: none"> U yingisela handle ka ku kavanyeta, a karhi a komba xichavo eka xivulavuri U vulavula hi mintokoto ya yena n'wini, xikombiso ku rungula mahungu U ringanyeta swintshunxo eka xiphiko ngopfungopfu eka dyondzo ya Matematiki U yingisela xitori hi vutiphini a tlhela a hlamula swivutiso swo kongomisiwa eka xitori lexi a xi yingiseke U tirhisa marito lama faneleke eka mbangu wo karhi, ku fana na le ka xirhambo U rungula xitori lexi nga na masungulo, xikarhi na mahetelelo 	<ul style="list-style-type: none"> U ringanyeta swintshunxo eka xiphiko ngopfungopfu eka dyondzo ya Matematiki U yingisela xitori hi vutiphini a tlhela a hlamula swivutiso swo kongomisiwa eka xitori lexi a xi yingiseke U teka xiave eka minkanerisano, a vutisa no hlamula swivutiso a karhi a nyika mavonelo hi hungu leri ku vulavuriwaka hi rona

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA	<p style="text-align: center;">NTIVOMIMPFUMAWULO</p> <p style="text-align: center;">Nkarhi wa mpimohansi: 1 awara hi vhiki (4 x 15 wa timinete)</p> <p style="text-align: center;">Nkarhi wa mpimohenhla: 1 awara 15 wa timinete hi vhiki (5 x 15 wa timinete)</p>						
Kotara 1 45 wa masiku	Vhiki 1 (masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (masiku ma3)
<p>Minongoti Xidzi, Vuswikoti na Minkoka</p>	<ul style="list-style-type: none"> U ntlawahata marito yo toloveleka eka ndyangu wa mimpfumawulo U kombisa vuxaka bya mpfumawulo na letere eka maletere lama fambaka hi rin'we hinkwawo U lemuka marito yo fana tanihi nomo, voko, nhloko 	<ul style="list-style-type: none"> U kombisa vuxaka bya mpfumawulo na letere eka maletere lama fambaka hi rin'we hinkwawo U pfuxeta mindyangu ya marito lama nga na mimpfumawulo yo koma: -ka U aka marito hi ku tirhisa mimpfumawulo leyi a yi dyondzeke U hlaya marito ya ntivompfumawulo eka swivulwa na le ka switshuriwa swin'wana Endla mpfuxeto (dyondzisa) mimpfumawulo ya ntolovelo ya switatisi swimbirhi: nh Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U kombisa vuxaka bya mpfumawulo na letere eka maletere lama fambaka hi rin'we hinkwawo U pfuxeta mindyangu ya marito lama nga na mimpfumawulo yo koma: -ka U aka marito hi ku tirhisa mimpfumawulo leyi a yi dyondzeke U hlaya marito ya ntivompfumawulo eka swivulwa na le ka switshuriwa swin'wana Endla mpfuxeto (dyondzisa) mimpfumawulo ya ntolovelo ya switatisi swimbirhi: nh na nk U dyondza ku peleta marito ya khume hi vhiki ya huma 	<ul style="list-style-type: none"> U pfuxeta mindyangu ya marito lama nga na mimpfumawulo yo koma: -ka U pfuxeta switatisi leswi tolovelekeke swo famba hi ximbirhimbirhi: tl, ph, kh U lemuka "tl" eku sunguleni ka rito ku fana na tl-anga, tl-uka sw. na sw. U tirhisa nkatsakanyo wo sungula na wo hetelela wa switatisi ku aka no avanyisa marito tanihi kh-o-by-a na, rh-u-mb-u, kh-o-lw-a sw. na sw. U pfuxeta switatisi swa ntolovelo swo famba hi ximbirhimbirhi emakumu ya marito tanihi rhu-mb-u, kho-lw-a U dyondza ku peleta marito ya khume hi vhiki ya huma eka tidyondzo ta mimpfumawulo 	<ul style="list-style-type: none"> U tirhisa nkatsakanyo wo sungula na wo hetelela wa switatisi ku aka no avanyisa marito tanihi kh-o-by-a na, rh-u-mb-u, kh-o-lw-a sw. na sw. U pfuxeta switatisi leswi tolovelekeke swo famba hi ximbirhimbirhi: tl, ph, kh U lemuka switwari leswi fambaka swin'we swo fana na 'aa' eka gaa!, 'oo' eka yoo! U lemuka marito yo fana tanihi nomo, voko, nhloko U dyondza ku peleta marito ya khume hi vhiki ya huma eka tidyondzo ta mimpfumawulo 	<ul style="list-style-type: none"> U kombisa vuxaka bya mpfumawulo na letere eka maletere lama fambaka hi rin'we hinkwawo U pfuxeta switatisi leswi tolovelekeke swo famba hi ximbirhimbirhi: tl, ph, kh U lemuka "tl" eku sunguleni ka rito ku fana na tl-anga, tl-uka sw. na sw. U aka marito lawa ya nga na maletere ma3 na ya 4 lama tirhisaka letere rin'we na mambirhimbirhi lama dyondzisiweke eka kotare leyi U dyondza ku peleta marito ya khume hi vhiki ya huma eka tidyondzo ta mimpfumawulo 	<ul style="list-style-type: none"> U tirhisa nkatsakanyo wo sungula na wo hetelela wa switatisi ku aka no avanyisa marito U aka marito lawa ya nga na maletere ma3 na ya 4 lama tirhisaka letere rin'we na mambirhimbirhi lama dyondzisiweke eka kotara leyi

			eka tidyondzo ta mimpfumawu lo <ul style="list-style-type: none">• <i>Makambelego yo andlalela</i>				
--	--	--	---	--	--	--	--

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA		KU HLAYA <i>I swa nkoka ku hlaya poyinti 7 eka swiletelo eka pheji ro sungula.</i>						
Kotara 1 45 wa masiku		Vhiki 1 (masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (masiku ma3)
Minongoti Xidzi, Vuswikoti na Minkoka	Ku hlaya	<ul style="list-style-type: none"> U tirhisa khavhara ya buku ku kumbetela leswi buku yi vulavulaka hi swona U tirhisa vuthala na swifaniso swa le bukwinini ku kota ku twisisa U hlamula swivutiso swo pfuleka mayelana na ndzimana leyi hlayiweke 	<ul style="list-style-type: none"> U tirhisa vuthala na swifaniso swa le bukwinini ku kota ku twisisa U hlamula swivutiso swo pfuleka mayelana na ndzimana leyi hlayiweke U komba ndzandzelelano wa swiendleko swa le xitorini lexi hlayiweke U hlamusela mahungu yo huma eka phositara Makambebelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U tirhisa vuthala na swifaniso swa le bukwinini ku kota ku twisisa U lemuka swivangelo na mbuyelo eka xitori U hlaya swileriso swo olova etlilasini U kombisa matitwelo eka xitshuriwa lexi hlayiweke. Makambebelelo yo andlalela 	<p>Kombisa qhinga ra tintiho ta ntlhanu laha rintoho rin'wana na rin'wana ri yimelaka qhinga ro karhi leri muhlayi a nga ri tirhisaka ku kuma ndlela yo hlaya rito leri a nga ri tiviki na ku kuma nhlamuselo ya rona.</p> <p>Hungu leri landzelaka ri tekiwile eka 'The Teacher's Handbook: Teaching Reading in the Early Grades (January 2008), Department of Education</p> <ol style="list-style-type: none"> Khudzu: Tlula rito u hlaya xivulwa ku ya fika emakumu Sasankambana: Languta xifaniso na nhlokomhaka Hosi hi yexe: Tivutisi loko ku ri na swiphemu swa rito leswi u swi lemukaka Madyambitsi/matiringisi: Twarisa mpfumawulo wa rito Mafa-hi-nhlomulo: Kombela mudyondzisi nhlamuselo ya rito 			

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA		KU HLAYA						
		Ku hlaya swin'we: Nkarhi wa mpimohansi: 1 awara hi vhiki (3 x 20 wa timinete)						
		Nkarhi wa mpimohenhla: 1 awara 15 wa timinete hi vhiki (5x 15 wa timinete)						
Kotara 1 45 wa masiku	Vhiki 1 (masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (masiku ma3)	
Minongoti Xidzi, Vuswikoti na Minkoka	<p>Ku hlaya swin'we</p> <ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa khavhara ya buku ku kumbetela leswi buku yi vulavulaka hi swona U hlamula swivutiso swo pfuleka mayelana na ndzimana leyi hlayiweke 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa vuthala na swifaniso swa le bukwinini ku kota ku twisisa U hlamula swivutiso swo pfuleka mayelana na ndzimana leyi hlayiweke U komba ndzandzelelano wa swiendleko swa le xitorini lexi hlayiweke Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa vuthala na swifaniso swa le bukwinini ku kota ku twisisa U hlamusela mongo wa xitori U hlamula swivutiso swo pfuleka mayelana na ndzimana leyi hlayiweke Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa switsundzuxo swo voniwa ku endla nkumbetelo wa leswi xitori xi vulavulaka hi swona: khavhara ya buku, mimpfapfarhuto ya le bukwinini U kota ku vona vuxokoxoko bya nkoka wa leswi a swi hlayeke tanihi ndzandzelelano wa swiendleko U kombisa matitwelo eka xitshuriwa lexi hlayiweke. Kongomisa eka <ul style="list-style-type: none"> minongoti yo kandziyisa swihlawulekisi swa xitshuriwa maqhingana yo kota ku twisisa eka swiyimo swo hambana hambana 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa switsundzuxo swo voniwa ku endla nkumbetelo wa leswi xitori xi vulavulaka hi swona: khavhara ya buku, mimpfapfarhuto ya le bukwinini U kota ku vona vuxokoxoko bya nkoka wa leswi a swi hlayeke tanihi ndzandzelelano wa swiendleko U kombisa matitwelo eka xitshuriwa lexi hlayiweke. Kongomisa eka <ul style="list-style-type: none"> swihlawulekisi swa xitshuriwa ntivomimpfumawulo maqhingana yo kota ku tiva rito maqhingana yo kota ku twisisa eka swiyimo swo hambana hambana 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa switsundzuxo swo voniwa ku endla nkumbetelo wa leswi xitori xi vulavulaka hi swona: khavhara ya buku, mimpfapfarhuto ya le bukwinini U kota ku vona vuxokoxoko bya nkoka wa leswi a swi hlayeke tanihi ndzandzelelano wa swiendleko U kombisa matitwelo eka xitshuriwa lexi hlayiweke. Kongomisa eka <ul style="list-style-type: none"> tipatironi ta ririmi maqhingana yo kota ku tiva rito maqhingana yo kota ku twisisa eka swiyimo swo hambana hambana 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya na tlilasi hinkwayo na mudyondzisi swi huma eka tibuku letikulu kumbe switshuriwa swin'wana leswi kurisiweke U tirhisa switsundzuxo swo voniwa ku endla nkumbetelo wa leswi xitori xi vulavulaka hi swona: khavhara ya buku, mimpfapfarhuto ya le bukwinini Kongomisa eka <ul style="list-style-type: none"> ntivomimpfumawulo maqhingana yo kota ku twisisa eka swiyimo swo hambana hambana 	

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA		KU HLAYA Ntlawa lowu Leteriwaka: 2 wa tiawara 30 wa timinete hi vhiki (2 x 15 wa timinete hi siku (2 wa mintlawa siku na siku) A ri yexe/ Hi vambirhimbirhi: 3x hi vhiki						
Kotara 1 45 wa masiku		Vhiki 1 (masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (masiku ma3)
Minongoti Xidzi, Vuswikoti na Minkoka Ntlawa lowu Leteriwa ka	U vumba ntivomari to xik. marito ya ntolovelo	U hlayela buku ehenhla eka xiyimo xa yena eka ku hlaya hi ntlawa loku leteriwaka hi mudyondzisi, hileswaku ntlawa hinkwawo wu hlaya xitori xo fana	<ul style="list-style-type: none"> U tirhisa ntivomimpfuma wulo, nxopanxopo wa ximbangu, na xivumbeko swo hlamusela vuswikoti na marito yo voniwa loko ku hlayiwa U tilawula hi yexe loko a hlaya U vumba ntivomarito lowu voniwaka Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U hlayela buku ehenhla eka xiyimo xa yena eka ku hlaya hi ntlawa loku leteriwaka hi mudyondzisi, hileswaku ntlawa hinkwawo wu hlaya xitori xo fana U tirhisa ntivomimpfuma wulo, nxopanxopo wa ximbangu, na xivumbeko swo hlamusela vuswikoti na marito yo voniwa loko ku hlayiwa U tirhisa swifaniso swa le ka xitshuriwa ku kuma ntwisiso U vumba ntivomarito lowu voniwaka Makambelelo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya a miyerile no hlayela ehenhla eka xiyimo xa yena eka ku hlaya hi ntlawa loku leteriwaka hi mudyondzisi, hileswaku ntlawa hinkwawo wu hlaya xitori xo fana, ku ya hi xiyimo xo lerisiwa ku hlaya ka ntlawa U tirhisa swifaniso swa le ka xitshuriwa ku kuma ntwisiso U tirhisa marito yo toloveleka, mimpfumawulo, nhlamuselo ya vuswikoti byo xopela mbangu lowu marito ma tirhisiweke eka wona na xivumbeko xa wona hi nkarhi wo hlaya U kombisa ku twisisa matirhiselo ya mahikahatelo (tihiko, tihefemulo, mfungho wa swivutiso na mahlamari) loko a karhi a hlayela ehenhla U yisa emahlweni ku vumba ntivomarito lowu voniweke hi nkarhi wa nongonoko wo hlaya, ku tirhisiwa maendlelo na matwisiselo ya wona ku ya hi swiyimo swo hambanahambana na nongonoko wa marito lama tirhisiwaka ngopfu 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya a miyerile no hlayela ehenhla eka xiyimo xa yena eka ku hlaya hi ntlawa loku leteriwaka hi mudyondzisi, hileswaku ntlawa hinkwawo wu hlaya xitori xo fana, ku ya hi xiyimo xo lerisiwa ku hlaya ka ntlawa U tirhisa swifaniso swa le ka xitshuriwa ku kuma ntwisiso U tirhisa marito yo toloveleka, mimpfumawulo, nhlamuselo ya vuswikoti byo xopela mbangu lowu marito ma tirhisiweke eka wona na xivumbeko xa wona hi nkarhi wo hlaya U kombisa ku twisisa matirhiselo ya mahikahatelo (tihiko, tihefemulo, mfungho wa swivutiso na mahlamari) loko a karhi a hlayela ehenhla U yisa emahlweni ku vumba ntivomarito lowu voniweke hi nkarhi wa nongonoko wo hlaya, ku tirhisiwa maendlelo na matwisiselo ya wona ku ya hi swiyimo swo hambanahambana na nongonoko wa marito lama tirhisiwaka ngopfu 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya a miyerile no hlayela ehenhla eka xiyimo xa yena eka ku hlaya hi ntlawa loku leteriwaka hi mudyondzisi, hileswaku ntlawa hinkwawo wu hlaya xitori xo fana, ku ya hi xiyimo xo lerisiwa ku hlaya ka ntlawa U tirhisa swifaniso swa le ka xitshuriwa ku kuma ntwisiso U tirhisa marito yo voniwa, ntivomimpfumawulo, mbangu na ku xopaxopa swivumbeko swa vuswikoti byo hundzuluxa marito U kombisa ku twisisa matirhiselo ya mahikahatelo (tihiko, tihefemulo, mfungho wa swivutiso na mahlamari) loko a karhi a hlayela ehenhla U yisa emahlweni ku vumba ntivomarito lowu voniweke hi nkarhi wa nongonoko wo hlaya, ku tirhisiwa maendlelo na matwisiselo ya wona ku ya hi swiyimo swo hambanahambana na nongonoko wa marito lama tirhisiwaka ngopfu 	<ul style="list-style-type: none"> U hlaya a miyerile no hlayela ehenhla eka xiyimo xa yena eka ku hlaya hi ntlawa loku leteriwaka hi mudyondzisi, hileswaku ntlawa hinkwawo wu hlaya xitori xo fana, ku ya hi xiyimo xo lerisiwa ku hlaya ka ntlawa U kombisa ku twisisa matirhiselo ya mahikahatelo (tihiko, tihefemulo, mfungho wa swivutiso na mahlamari) loko a karhi a hlayela ehenhla
	Ku hlaya a ri yexe	Hlawula switshuriwa leswi tiviwaka kumbe leswi nga le ka xiyimo xo va n'wana a tihlayela (xo olova ku tlula leswi tirhisiwaka eka ku hlaya swin'we xi va xi ri na marito lama tlulaka 95% lama tiviwaka hi nkhaqato loko ku hlayiwa xitshuriwa lexi) <ul style="list-style-type: none"> Mudyondzi u hlaya a ri yexe: Tibuku ta swifaniso, makhadi ya vutlhokovetseri, tibuku ta switori ta le layiburari kumbe leti nga ekhoni yo hlaya ya tllasi. 						

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA	<p style="text-align: center;">KU TSALA (<i>Swin'we, Ntlawa, Yexe</i>)</p> <p style="text-align: center;">Nkarhi wa mpimohansi: 1 awara hi vhiki (4 x 15 wa timinete)</p> <p style="text-align: center;">Nkarhi wa mpimohenhla: 1 awara hi vhiki (3 x 20 wa timinete)</p>						
Kotara 1 45 wa masiku	Vhiki 1 (masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (masiku ma3)
<p>Minongoti Xidzi, Vuswikoti na Minkoka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • U dirowa swifaniso ku hlamusela hungu ro karhi tanihi mintokoto ya yena • U tsala mahungu ya yena n'wini 	<ul style="list-style-type: none"> • U dirowa swifaniso ku hlamusela hungu ro karhi tanihi mintokoto ya yena • U tsala mahungu ya yena n'wini • U teka xiave eku humeseni ka miehleketo na marito eka xitori xa tlilasi (hi nkarhi wa Ku tsala Swin'we) • Makambelego yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> • U dirowa swifaniso ku hlamusela hungu ro karhi tanihi mintokoto ya yena • U tsala xitori xa vutumbuluxi a karhi a tirhisa mimpfumawulo leyi dyondziweke na marito ya ntolovelo • U tiendlela xihlayisa marito na dikixinari ya yena n'wini hi ku tirhisa letere ro sungula ra rito ku ndlandlamuxa vuswikoti byo tirhisa dikixinari • Makambelego yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> • U teka xiave eku humeseni ka miehleketo na marito eka xitori xa tlilasi (hi nkarhi wa Ku tsala Swin'we) • U tsala swivulwa swo kwalomu ka swi3 swa mahungu ya yena n'wini hi ku tirhisa mimpfumawulo leyi a yi dyondzeke na marito ya ntolovelo • U tsala nongonoko a karhi a tirhisa mfungho wa hefemulo ku hambanisa swilo leswi a swi longoloxeke swo fana na mintirho ya siku • U tiendlela xihlayisa marito na dikixinari ya yena n'wini hi ku tirhisa letere ro sungula ra rito ku ndlandlamuxa vuswikoti byo tirhisa dikixinari 	<ul style="list-style-type: none"> • U teka xiave eku humeseni ka miehleketo na marito eka xitori xa tlilasi (hi nkarhi wa Ku tsala Swin'we) • U tsala swivulwa swo kwalomu ka swi3 swa mahungu ya yena n'wini kumbe switori swa vutumbuluxi a karhi a tirhisa maletere lamakulu na tihiko • U tsala na ku kombisa (swivulwa swi2-4) hi nhlokomhaka leyi a nga ta hoxa xandla eka buku ya khona yo hlaya ya tlilasi • U tiendlela xihlayisa marito na dikixinari ya yena n'wini hi ku tirhisa letere ro sungula ra rito ku ndlandlamuxa vuswikoti byo tirhisa dikixinari 	<ul style="list-style-type: none"> • U teka xiave eku humeseni ka miehleketo na marito eka xitori xa tlilasi (hi nkarhi wa Ku tsala Swin'we) • U tsala swivulwa swo kwalomu ka swi3 swa mahungu ya yena n'wini hi ku tirhisa mimpfumawulo leyi a yi dyondzeke na marito ya ntolovelo • U dirowa swifaniso ku hlamusela hungu ro karhi tanihi mintokoto ya yena • U tiendlela xihlayisa marito na dikixinari ya yena n'wini hi ku tirhisa letere ro sungula ra rito ku ndlandlamuxa vuswikoti byo tirhisa dikixinari 	<ul style="list-style-type: none"> • U teka xiave eku humeseni ka miehleketo na marito eka xitori xa tlilasi (hi nkarhi wa Ku tsala Swin'we) • U tsala swivulwa swo kwalomu ka swi3 swa mahungu ya yena n'wini a karhi a tirhisa marito ya ntolovelo yo voniwa, maletere lamakulu na tihiko

Nhlokomhaka ya XIPHOKHAMA	NTIVONTSALO Nkarhi wa mpimohansi: 45 wa timinete hi vhiki (3 x 15 wa timinete) Nkarhi wa mpimohenhla: 1 awara hi vhiki (4 x 15 wa timinete)						
Kotara 1 45 wa masiku	Vhiki 1 (masiku ma3)	Vhiki 2	Vhiki 3	Vhiki 4 na Vhiki 5	Vhiki 6 na Vhiki 7	Vhiki 8 na Vhiki 9 (4 wa masiku)	Vhiki 10 (masiku ma3)
Minongoti Xidzi, Vuswikoti na Minkoka	<ul style="list-style-type: none"> U khoma penisele na ku yimisa switirhisiwa swo tsalela (buku/ pheji) hi mfanelo U vumba maletere lamatsongo hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U tsala marito hi maveketelelo lamanene na ku siya ndhawu leyi faneleke exikarhi ka maletere na marito 	<ul style="list-style-type: none"> U khoma penisele na ku yimisa switirhisiwa swo tsalela (buku/ pheji) hi mfanelo U vumba maletere lamatsongo hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U tsala marito hi maveketelelo lamanene na ku siya ndhawu leyi faneleke exikarhi ka maletere na marito Makambeleo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U khoma penisele na ku yimisa switirhisiwa swo tsalela (buku/ pheji) hi mfanelo U vumba maletere lamatsongo hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U tsala marito hi maveketelelo lamanene na ku siya ndhawu leyi faneleke exikarhi ka maletere na marito Makambeleo yo andlalela 	<ul style="list-style-type: none"> U khoma penisele na ku yimisa switirhisiwa swo tsalela (buku/ pheji) hi mfanelo U vumba maletere lamatsongo hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U tsala marito hi maveketelelo lamanene na ku siya ndhawu leyi faneleke exikarhi ka maletere na marito U kopunula no tsala swivulwa swimbirhi kumbe ku tlula swi vonaka no hlayeka hi mfanelo 	<ul style="list-style-type: none"> U khoma penisele na ku yimisa switirhisiwa swo tsalela (buku/ pheji) hi mfanelo U vumba maletere lamatsongo hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U tsala marito hi maveketelelo lamanene na ku siya ndhawu leyi faneleke exikarhi ka maletere na marito U kopunula no tsala swivulwa swimbirhi kumbe ku tlula swi vonaka no hlayeka hi mfanelo U tsala na ku tirhisa mimfungho yo hikahata (tihiko, tihefemulo, mimfungho ya swivutiso na mahlamari) 	<ul style="list-style-type: none"> U khoma penisele na ku yimisa switirhisiwa swo tsalela (buku/ pheji) hi mfanelo U vumba maletere lamatsongo hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U tsala marito hi maveketelelo lamanene na ku siya ndhawu leyi faneleke exikarhi ka maletere na marito U kopunula no tsala swivulwa swimbirhi kumbe ku tlula swi vonaka no hlayeka hi mfanelo U tsala na ku tirhisa mimfungho yo hikahata (tihiko, tihefemulo, mimfungho ya swivutiso na mahlamari) 	<ul style="list-style-type: none"> U vumba maletere lamatsongo na lamakulu hi mfanelo: ku ya hi tlhelo, mavumbelo na maveketelelo exikarhi ka mintila ya buku U kopunula no tsala swivulwa swimbirhi kumbe ku tlula swi vonaka no hlayeka hi mfanelo

Vutivi bya swilaveko swo sungula	Minongoti xidzi ya Giredi 1, vutivi na minkoka	
Switirhisiwa (ku nga ri tibuku) ku pfuneta ku dyondza	<ul style="list-style-type: none"> • Nongonoko wo hlaya • Makhadi ya swikombakomba • Tibuku to tirhela ta DBE • Tibuku Letikulu • Swifaniso • Tiphositara 	
Makambeleso ya Madyondzelo	MAKAMBELELO YA MALULAMELO	<ul style="list-style-type: none"> • Migingiriko yi fanele ku xiyisiwa na ku kamberwa hi nkarhi wa migingiriko ya dyondzo ya siku na siku eka Tindzimi. • Vuswikoti byin'wana na byin'wana a byi endleriwanga ku va nghingiriko wa makambeleso kambe wu fanele wu ri wo tiyisisa leswaku vadyondzi va nyikiwa nkarhi ku kombisa vuswikoti lebyi hi swa nomo na hi swo endliwa.
MAKAMBELELO YA LE XIKOLWENI	KOTARA 1 MAKAMBELELO	<ul style="list-style-type: none"> • Migingiriko yi fanele ku xiyisiwa na ku kamberwa hi nkarhi wa migingiriko ya dyondzo ya siku na siku eka Tindzimi. • Vuswikoti byin'wana na byin'wana a byi endleriwanga ku va nghingiriko wa makambeleso kambe wu fanele wu ri wo tiyisisa leswaku vadyondzi va nyikiwa nkarhi ku kombisa vuswikoti lebyi hi swa nomo na hi swo voniwa na swo tsariwa. • Makambeleso ma nga humelela ntsena loko minongoti yi dyondzisiwile na vadyondzi va kumile nkarhi wo ringana wo titoloveta. • Makambeleso ya migingiriko ya swa nomo yi fanele ku katsakanyiwa na Swikili swa Vutomi na Matematiki laha swi faneleke. • Makambeleso i maendlelo lama kunguhatiweke lama nga yimiki ya ku hlengeleta, ku rkehoda, ku hlamusela, ku tirhisa na ku tivisa hi mahungu mayelana na ku ya emahlweni ka n'wana na ku humelela eka ku ndlandlamuxa vutivi, vuswikoti na matikhomelo. • I swa nkoka ku xiya leswaku ntirho wun'wana na wun'wana wa makambeleso a wu fanelanga wu langutiwa tanihi xiendlo xo famba xoxe kumbe xikambelwana, kambe yi fanele yi landzela swileriso swa milawu ya makambeleso yo yisa emahlweni minkarhi hinkwayo. <p>KU YINGISELA NA KU VULAVULA</p> <ul style="list-style-type: none"> • U rungula xitori lexi nga na masungulo, exikarhi na mahetelelo <p>NTIVOMIMPFUMAWULO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Swa nomo na swo Tsariwa: U vumba marito hi switwari swo koma (aa, ee, ie, ii, oo, ue) (Nkarhi lowu kongomisiweke eka Ku hlaya: Sexini leyi kongomisiweke eka Ntivomarito) Ku hlaya: • Swa nomo: Ku hlaya hi Ntlawa loku leteriwaka U tirhisa marito yo voniwa, Vuswikoti byo hundzuluxa marito (mapeletwana, nxopanxopo wa mbangu, ku hlaya hi nkholuko) ku hlaya switshuriwa a ri yexe (Nkarhi lowu kongomisiweke eka Ku hlaya) • Vuswikoti bya ntwisiso (Nkarhi lowu kongomisiweke eka Ku hlaya) <ul style="list-style-type: none"> - swivutiso swo kongoma - ku kumbetela - swa mbuyetelo wa: ku lulamisa swiendleko hi nxaxamelo - minkumbetelo: Yini, Hikokwalaho ka yini, Njhani <p>Ku tsala:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U hoxa xandla hi miehleketo na marito eka xitori xa tlilasi (Ku tsala swin'we) (Nkarhi lowu kongomisiweke eka Ku hlaya) • U tsala swivulwa swa kwalomu ka swinharhu swa mahungu ya yena n'wini a karhi a tirhisa mimpfumawulo leyi dyondziweke, marito ya ntolovelo yo voniwa, maletere lamakulu

		na tihiko.
--	--	------------

Ntivontsalo:

- U kopunula na ku tsala swivulwa swo koma a ri karhi a landzelela mavumbelo lamanene ya maletere.